

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Trigesimvsnonvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CANTVS TRIGESIMVS- NONVS.

CANCION XXXIX.

SENSVS.

El aspirar del ayre
 El canto dela dulce Filomena
 El foy y su donayre
 En la noche serena
 Con llama que consume, y no da pena.

Suavis aura spiratio
 Dulcis philomela cantus,
 Nemus eiusque festiuitas
 In nocte serena
 Cum flamma consumente, nec molesta.

EXPLANATIO.

DVo diximus Sponsam expetere in antecedenti cantu. Primum id quod ambiebat. Secundum quod die altero illi donauerat, de hoc secundo nil aliud agendum restat, utpote quod à nobis iam explanatum sit. Nunc vero in hoc cantu explicat quod primo ambiebat: nam non solum est amor perfectus, de quo ibidem diximus, sed etiam, prout ibi annotauimus, quidquid in præfenti cantu continetur, hoc est, idem amor, & quod illius ministerio animæ communicatur. Quapropter quinque hoc loco assignat, quibus comprehendantur omnia, quæ ibidem indicare voluit se ambire. Primum est *aura spiratio*, qui est amor prædictus, quem potissimum præterdit. Secundum, *Cantus Philomela*, qui est iubilus in laude Dei. Tertium, *nemus*, eiusque festiuitas, hæc est creaturarum cognitio & earum dispositio. Quartum, *contemplatio pura & sublimis*. Quintum, *flamma videlicet consumens, nec molesta*, quæ continetur in primo; est quippe flamma, suaui transformationis amoris, in possessione rerum omnium.

Aura spiratio.

Hæc aptitudo seu habilitas quam possidet anima ad amandum perfectò modo, vocatur hoc loco *Spiratio aura*, eò quod sit delicatissimus quidam tactus ac sensus, quem anima ea tempestate percipit in communicatione Spiritus sancti; qui per modum sublimiter aspirantis subleuat illa aspiratione sua animam, eamque informat, ut ipsa vicissim ad Deum aspiret altissimam aspirationem amoris similem illi quam Pater aspirat in filium, & filius in Patrem, quæ est Spiritus sanctus ipsi animæ datus in prædicta transformatio-

ne. Non enim esset vera transformatio, nisi anima vniretur etiam & transformeretur in Spiritum S. quamuis propter vitæ huius vilitatem id non fieret clarè ac manifestè: quod tam est animæ gloriosum, ac delectabile, ut à mortali lingua effari nequeat, neque humanus intellectus id assequatur. Cæterum anima vnita & in Deum transformata aspirat in Deo ad Deum altissimam quandam aspirationem diuinæ similem, quam Deus in illa manens aspirat in semetipso tanquam ipse exemplar; quod quantum capio, significare voluit S. Paulus, cum dixit: *Quoniam autem estis filij Dei, misit Deus spiritum Gal. 4. 6.*

lii 3, filij

B.
Joann
a Cru

Opera
mysti
NI
129

filij sui in corda vestra, clamantem Abba Pater. Quod in viris perfectis accidit praedicto modo. Nec mirum est, quod rem adeo sublimem animam praestare possit: supposito enim, quod Deus hoc illi conferat beneficium, ut ad Dei formam unionem in Sanctissima Trinitate perveniat; cur quae so incredibile sit ipsam efficere opus suum intelligentia, notitia & amoris in Trinitate, una cum ipsa Trinitate, idque maxima cum similitudine ad ipsam, participatiue tamen, id ipsum Deo in ea operante? Quomodo autem hoc fiat, nulla alia potentia nec sapientia exprimi potest, quam demonstrando, quemadmodum Dei filius hunc nobis sublimem statum & locum obtinuit atque promeruit, quando apud D. Ioan-
nem dixit ad Patrem: *Pater, quos dedisti mihi, volo ut vbi sum ego, & illi sint mecum: efficiendo nimirum idem opus quod ego facio, per participationem.* Ait praeterea: *Non pro eis autem rogo tantum, sed & pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me, ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint, ut credat mundus, quia tu me misisti. & ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum, sicut & nos unum sumus, ego in eis, & tu in me, ut sint consummati, & cognoscat mundus, quia tu me misisti, & dilexisti eos, sicut & me dilexisti.* Quod fit communicando illis eundem amorem, quem communicat Filio, non tamen naturaliter sicut Filio, sed prout diximus, per unitatem & transformationem amoris: sicut nec etiam hinc intelligitur, quod filius dicat Patri, ut sancti sint unum essentialiter & naturaliter, sicut Pater & Filius unum sunt; sed solum vult dicere, quod sint unum per unionem amoris, quemadmodum Pater & Filius unum sunt in unitate amoris; unde animae eadem bona possi-

Jo. 17. 24.

ibid. n. 20

dent per participationem, quae ille possidet per naturam: quapropter reuera Dij sunt participatiue, similes atque consortes eiusdem Dei. Hinc Dominus Petrus dixit: *Gratia vobis, & pax adimpleatur in cognitione Dei & Christi. IESU Domini nostri: quomodo omnia nobis dixit virtutis suae, quae ad vitam & pietatem donata sunt, per cognitionem eius, qui vocavit nos propria gloria & virtute, per quem maxima & preciosa nobis promissa donavit, ut per haec efficiamini divinae consortes naturae; quod ita accidit sicut diximus, animam esse in opere participem cum Trinitate in hac praedicta unione, quod licet perfectae adimpleatur in futura vita, nihilominus tamen etiam in hac, non mediocre eius vestigium ac praehabito obtinetur in statu perfectorum, eo sensu, quo loquimur, tamen res sit omnino ineffabilis. O animae ad fruendum eximie hisce muneribus creatae! quid agitis circa quae versantur studia vestra? O miserandam filiorum Adae cecitatem, si quidem tanto circumfusi lumine creantur, & ad voces tam ingentes oblitescunt! quamdiu enim magnificentiam & mundi gloriam aucupantur, meliori remanent & abiecti tantorum bonorum indigni.*

Dulcis Philomela cantus.

ORITUR in anima ex illa aera inspiratione dulcis philomela cantus, quemadmodum enim cantus philomela, quae & luscinia dicitur, auditur tempore veris, transactis iam hyemis rigoribus & pluuijs, atque melodia sua auditum demulcet ac spiritum recreat; ita Sponsa in hac actuali communicatione

& transformatione amoris protecta, expedita, purgataque ab imperfectio-
nibus, molestijs, nebulisque conna-
turalibus, sentit in spiritu suo nouum
ver, vbi audit dulcem sponsi vocem,
quiescit dulcis ipsius philomela, animæ
suz substantiam recreantem ac reno-

Cant. 2. 10

uantem his verbis: *Surge, propra a-
mica mea, columba mea, formosa mea
& veni, iam enim hyems transijt, imber
abiit & recessit, flores apparuerunt in
terra nostra, tempus putationis aduenit,
vox turturis audita est in terra nostra.* In
hac sponsi voce loquente in intimo
animæ, sentit sponsa malorum finem,
& bonorum exordium, cuius refri-
gerio, protectione ac lapido sensu
emittit etiam ipsa anima vocem su-
am suavis philomelæ ad Deum no-
uo cantu, vna cum ipso Deo illam
efficiente. Idcirco enim sponsus vo-
cem suam tribuit animæ, vt ipsa v-
na secum ad Deum emittat vocem
suam; id enim ille ambit & cupit:

Cant. 3. 13

Prout idem sponsus in Canticis op-
tat; dum sponsam alloquens ait: *Sur-
ge amica mea, speciosa mea & veni:
columba mea in foraminibus petra, in
cauerna maceria, ostende mihi faciem
tuam, sonet vox tua in auribus meis;
vox enim tua dulcis & facies tua deco-
ra.*

Dei aures denotant hic desideria
Dei, vt ipsum perfectè laudemus. Vox
etenim quam à sponsa hoc loco re-
quirit, est laus perfecta & iubilatio
ad Deum: quæ vt vndequeque per-
fecta sit, dicit sponsus, vt eam e-
mittat & resonare faciat in cauernis
petræ, quæ sunt amorosæ intelligen-
tiæ mysteriorum Christi, quibus su-
pra diximus animam illi esse vnitam:
ex eo siquidem quod anima in hac
vniione iubilat, & collaudat Deum

vna cum ipso Deo, quemadmodum de
amore dicebamus; propterea est laus
perfecta: nam cum in statu perfectò
versetur, opera perfecta facit. Vnde
vox ista tam Deo, quam animæ dulcissi-
ma est: ac proinde sequitur: *Vox enim
tua dulcis*, videlicet, non solum tibi,
sed etiam mihi: dum enim mecum vnus
es, vocem tuam suavis philomelæ vnà
mecum ad me profers.

Nemus, eiusque festiui- tas.

Tertium, quod dicit anima, mediante
amore sibi fore demonstrandum: est,
nemus eiusque festiuitas. Nemoris no-
mine Deum hoc loco subintelligit, vna
cum rebus omnibus creatis, quæ in illo
sunt. Sicut enim arbores omnes & plan-
tæ viuunt & radicantur in nemore: ita res
creata tam cælestes quam terrestres ha-
bent radicem & vitam suam in Deo. Hoc
igitur dicit anima illic fore sibi ostenden-
dum, Deum nimirum, quærens est vita
& esse omnium creaturarum, originem
& durationem illarum, & ipsa met in il-
lo cognoscens. Nihil enim curat ani-
ma, neque æstimat, eas per viam spiritua-
lem sine illo cognoscere. Optat in super
vehementer videre festiuitatem nemo-
ris, hæc est gratia, sapientia & venustas,
quam sortitur à Deo: nec eam solum
quam habet qualibet res creata, sed et-
iam illam quam inter se efficiunt in sa-
pienti & ordinata correspondentia,
quam habent ad inuicem tum res su-
periores, tum etiam inferiores: quod
est Deum in creaturis per viam contem-
platiuam cognoscere; res profectò sum-
mopere delectabilis, eò quod fit cog-
nitio in ordine ad Deum; ac proinde se-
quitur quartum.

In nocte serena.

Nox ista in qua anima res istas videre desiderat est contemplatio: hæc enim obscura est, ideoque alias eam mysticam Theologiam vocant, id est, sapientiam Dei absconditam & secretam, in qua sine verborum strepitu & absque murmure & argumento cuiusvis sensus, quasi in silentio & quiete nocturna ac tenebris omnium sensuum, occultissime secretissimeque Deus animam instruit, ipsa nesciente, qui fiat: quod vocatur intelligere non intelligendo, non enim hoc præstat intellectus, quem agentem vocat Philosophi, cuius opus versatur circa phantasmata & formas rerum, sed sic in intellectu quatenus passivè recipit intelligentiam substantialem, quæ absque industria propria illi datur. Ac propterea hanc contemplationem noctem serenam hic appellat. Quæ admodum enim nox ideo serena dicitur, quia purgata est à nubibus & vaporibus æcis serenitati obstantibus, ita nox ista contemplationis serena est intellectuallibus oculis, & remota à cunctis nebulis, formis, phantasmatibus atque notitijs, quæ ingredi possunt per sensus: nitida etiam ac munda quibusvis affectuum appetituumque vaporibus, ac proinde est nox sensui & appetitui naturali iuxta doctrinam Philosophi aientis: *Quemadmodum enim vespertilionum oculi ad lumen solis se habent, ita intellectus anima nostra, ad ea, quæ manifestissima omnium sunt: id est, sicut obscuratur vespertilionis oculus lumine so-*

lis, ita intellectus noster obscuratur à superexcedente lumine supernaturali.

Cum flamma consumente nec molesta.

Hæc flamma est amor Dei iam perfectus in anima, absumens & transformans eam in se: atque ad eum amor suavis, eo quod intercedat conformitas, & satiætas utriusque partis, & ideo non est molesta ob varietatem anxiam augmenti vel decrementi, ut antea solebat esse quando anima erat incapax perfecti amoris: nunc enim habet se ad instar carbonis accensi, qui magna uniformitate similis est, & transformatus in ignem, nec amplius fumat, crepitatque ut prius, nec vitra habet atrum colorem aliaque accidentia connaturalia, quibus vestitus erat, priusquam ignis illum penetraret. Quæ omnia retinet anima non sine molestia, donec ad perfectum amoris gradum pertingat, ubi plene, perfecte, suaviterque eam possideat amor absque molestia fumi pallidum & accidentium connaturalium, in suavem tamen flammam transformatam: quæ illam consumit, & in motus, actionesque diuinas transmutet. In qua flamma Sponsus sibi demonstraturum & daturum ait Sponsa, ea omnia quæ in hoc cantu recensuit, utpote quæ illa possideat, æstimet, eisque fruatur in perfecto ac suavi amore Dei,

(:.)